

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
МЕЃУНАРОДЕН СЕМИНАР ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК, ЛИТЕРАТУРА И КУЛТУРА

**LIV ЛЕТНА ШКОЛА НА МЕЃУНАРОДНИОТ СЕМИНАР
ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК, ЛИТЕРАТУРА И КУЛТУРА**

Охрид, 15 август – 5 септември 2021

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

СОВЕТ НА МЕЃУНАРОДНИОТ СЕМИНАР

проф. д-р Ордан Чукалиев, проректор за меѓународна соработка
проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска, директор
проф. д-р Маја Јакимовска-Тошиќ
проф. д-р Елена Јованова-Грујовска
проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева
доц. д-р Гордана Алексова
Роза Тасевска

УПРАВА НА МЕЃУНАРОДНИОТ СЕМИНАР

проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска
м-р Евдокија Илијевска

ЛЕКТОРИ

1. проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска
2. проф. д-р Борче Арсов
3. доц. д-р Гордана Алексова
4. доц. д-р Бобан Карапејовски
5. м-р Марија Пандева
6. Роза Тасевска

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

**ПРОГРАМА НА LIV ЛЕТНА ШКОЛА НА МЕЃУНАРОДНИОТ СЕМИНАР
ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК, ЛИТЕРАТУРА И КУЛТУРА**

Охрид
15 август – 1 септември 2021

15 август 2021 (недела)

Пристигање и регистрација на учесниците на LIV летна школа на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура

16 август 2021 (понеделник)

12:00 Свечено отворање на LIV летна школа на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура

– Свечени обраќања:

г. СТЕВО ПЕНДАРОВСКИ,
Претседател на Република Северна Македонија

проф. д-р НИКОЛА ЈАНКУЛОВСКИ,
Ректор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

– Пригодно обраќање:

проф. д-р ВЕСНА МОЈСОВА-ЧЕПИШЕВСКА
Директор на МСМЈЛК при УКИМ

– Промоција на Зборникот Предавања на LIII летна школа на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура

промотор:

доц. д-р ГОРДАНА АЛЕКСОВА

17:00 – 18:30 Средба на учесниците на LIV летна школа на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура со лекторите и поделба на групите

18:30 – 19:30 вечера

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

17 август 2021 (вторник)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

вежби: 9:00 – 10:00 / пауза: 10:00 – 10:15

вежби: 10:15 – 11:15 / пауза: 11:15 – 11:30

вежби: 11:30 – 12:30 / пауза: 12:30 – 12:45

12:45 – 13:30 – предавање

проф. д-р МАЈА ЈАКИМОВСКА-ТОШИЌ

БЛАЖЕ КОНЕСКИ НА МЕДИЕВИСТИЧКИ ТЕМИ

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 Промоција на зборникот: „КОНЕСКИ НА 11 ЈАЗИЦИ“

– промотори:

акад. АЛА ШЕШКЕН

проф. д-р МАЈА ЈАКИМОВСКА-ТОШИЌ

18 август 2021 (среда)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

12:45 – 13:30 – предавање

проф. д-р ИСКРА ТАСЕВСКА ХАЌИ-БОШКОВА

БЛАЖЕ КОНЕСКИ ЗА МАКЕДОНСКАТА ЛИТЕРАТУРА ОД 19 ВЕК

17:00 – 18:00 термин за организирање мали работилници за конверзација и/или за изготвување домашни задачи во зависност од потребите на семинаристите

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 термин за промоции, средби, интерактивни настани

19 август 2021 (четврток)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

12:45 – 13:30 – предавање

проф. д-р ЛИДИЈА СТОЈАНОВИЌ-ЛАФАЗАНОВСКА

БЛАЖЕ КОНЕСКИ ЗА ЗБОРНИКОТ НА МИЛАДИНОВЦИ

17:00 – 18:00 термин за организирање мали работилници за конверзација и/или за изготвување домашни задачи во зависност од потребите на семинаристите

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 Промоција на книгата:

„Теми за македонската литература XX век“ од академик АЛА ШЕШКЕН

– промотор: проф. д-р ВЕСНА МОЈСОВА-ЧЕПИШЕВСКА

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

20 август 2021 (петок)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

12:45 – 13:30 – предавање

академик КАТИЦА КУЛАВКОВА

ПОЕТИКАТА НА ПРОЗАТА НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ:

ЖАНРОВСКИ И СТИЛСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

17:00 – 18:00 термин за организирање мали работилници за конверзација и/или за изготвување домашни задачи во зависност од потребите на семинаристите

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 термин за промоции, средби, интерактивни настани:

33 ПОЕТСКА НОЌ ВО ВЕЛЕСТОВО

21 август 2021 (сабота)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

12:45 – 13:30 – предавање

проф. д-р ЛЈУДМИЛ СПАСОВ

ОЧИ В ОЧИ СО БЛАЖЕ КОНЕСКИ

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 термин за промоции, средби, интерактивни настани

22 август 2021 (недела)

* * *

23 август 2021 (понеделник)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

вежби: 9:00 – 10:00 / пауза: 10:00 – 10:15

вежби: 10:15 – 11:15 / пауза: 11:15 – 11:30

вежби: 11:30 – 12:30 / пауза: 12:30 – 12:45

12:45 – 13:30 – предавање

проф. д-р АНА МАРТИНОСКА

БЛАЖЕ КОНЕСКИ КАКО ИНСПИРАЦИЈА

17:00 – 18:00 вечера

19:00 – 21:30 Посета на дел од културното наследство на градот Охрид со туристички водич (под покровителство на општина Охрид)

24 август 2021 (вторник)

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

12:45 – 13:30 – предавање
проф. д-р ЕЛИЗАБЕТА ШЕЛЕВА
БЛАЖЕ КОНЕСКИ ВО 21 ВЕК

17:00 – 18:00 термин за организирање мали работилници за конверзација и/или за изготвување домашни задачи во зависност од потребите на семинаристите

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00

Промоција на изданието: „Книга за Чинго“ (Охрид: Општина Охрид, 2021)

– обраќање на претставник од Општина Охрид

– промотор:

проф. д-р АНАСТАСИЈА ЃУРЧИНОВА

25 август 2021 (среда)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

12:45 – 13:30 – предавање
доц. д-р ГОРДАНА АЛЕКСОВА
ЗА СТИЛИСТИКАТА ВО ГРАМАТИКАТА И
ЗА НЕКОИ СТИЛЕМИ ВО ПОЕЗИЈАТА НА КОНЕСКИ

17:00 – 18:30 Тркалезна маса на тема
БЛАЖЕ КОНЕСКИ ВО НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК,
ЛИТЕРАТУРА И КУЛТУРА НА СТРАНСКАТЕ УНИВЕРЗИТЕТИ
(на платформата Зум)

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 термин за промоции, средби, интерактивни настани

26 август 2021 (четврток)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

12:45 – 13:30 – предавање
проф. д-р ВЕНКО АНДОНОВСКИ
АПОКРИФНОТО ПОТЕКЛО НА ПОИМИТЕ „СИЛА“, „БОГ“ И „ОСТРАСТЕНОСТ“
ВО ЕПСКО-ЛИРСКИТЕ ПЕСНИ НА КОНЕСКИ

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 термин за промоции, средби, интерактивни настани

27 август 2021 (петок)

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

12:45 – 13:30 – предавање

проф. д-р ЕЛЕНА ЈОВАНОВА-ГРУЈОВСКА
ОДНОСОТ НА РЕДАКТОРОТ КОНЕСКИ КОН ЛЕКСИКАТА
СО СУБЈЕКТИВНАТА ОЦЕНКА ВО РЕЧНИКОТ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

16:00 – 19:00 Посета на манастирскиот комплекс Св. Наум со организиран превоз со брод
(под покровителство на општина Охрид)

предавање

проф. д-р ЃОКО ЃОРГЕВСКИ

ПРЕПРОЧИТУВАЊЕ НА „МОЛИТВА“ ОД БЛАЖЕ КОНЕСКИ
НИЗ ПРИЗМАТА НА ПСАЛТИРСКИОТ ПРОЛОГ

19:00 – 20:00 вечера

20:00 – 21:00 Курс за народни ора: БЛАГОЈА ЈОВАНОВСКИ – АКУД „Мирче Ацев“

28 август 2021 (сабота)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 Курс за народни ора: БЛАГОЈА ЈОВАНОВСКИ – АКУД „Мирче Ацев“

29 август 2021 (недела)

30 август 2021 (понеделник)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

вежби: 9:00 – 10:00 / пауза: 10:00 – 10:15

вежби: 10:15 – 11:15 / пауза: 11:15 – 11:30

вежби: 11:30 – 12:30 / пауза: 12:30 – 12:45

12:45 – 13:30 – предавање

проф. д-р ДИМИТАР ПАНДЕВ
БЛАЖЕ КОНЕСКИ ВО ОХРИД

18:00 – 19:30 вечера

20:00 – 21:00 Курс за народни ора: БЛАГОЈА ЈОВАНОВСКИ – АКУД „Мирче Ацев“

31 август 2021 (вторник)

9:00 – 12:30 (секој ден, освен недела) – лекторски вежби

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

12:45 – 13:30 – предавање
проф. д-р СТАНИСЛАВА-СТАША ТОФОСКА
БЛАЖЕ КОНЕСКИ И ЈАЗИЧНАТА НОРМА

18:00 – 19:30 вечера
20:00 – 21:00 Курс за народни ора: БЛАГОЈА ЈОВАНОВСКИ – АКУД „Мирче Ацев“

1 септември 2021 (среда)
9:00 – 11.00 – лекторски вежби

11:00 – 12:00
Затворање на LIV летна школа на Меѓународниот семинар
за македонски јазик, литература и култура

18:00 – 19:30 вечера

2 септември 2021 (четврток)
Заминување на учесниците на LIV летна школа на Меѓународниот семинар
за македонски јазик, литература и култура

3 септември 2021 (петок) – 4 септември 2021 (сабота)

XLVIII меѓународната научна конференција
(на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура)

**100 ГОДИНИ ОД РАЃАЊЕТО НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ – СТОЖЕР НА
МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК, ЛИТЕРАТУРА И КУЛТУРА**

Лингвистичкото, литературноисториското и поетското дело на Блаже Конески е од огромно значење за македонскиот јазик, за македонскиот идентитет и за македонската национална култура. Како дело во кое се вградени длабоки хуманистички идеали и научни достигнувања, тоа е препознаено и признато и од светската академска јавност како значајно и вредно остварување во рамките на светското културно наследство. Токму затоа 100-годишнината од неговото раѓање е еден од настаните за одбележување и на УНЕСКО за 2021 година. Во таа насока, главната тема на Научната конференција на МСМЈЛК во 2021 година му е посветена токму на Блаже Конески, како централна фигура на македонската култура, лингвистика и книжевност во 20 век. Сметаме дека неговиот грандиозен научен и поетски опус бил и ќе биде инспирација за многу творци од областа на македонистиката и на славистиката, од областа на лингвистиката и на литературната наука, на сегашните и на идните поети и писатели.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

Теми на лингвистичката секција

1. Лингвистичките трудови на Блаже Конески како инспирација за проучување на македонскиот јазик

Во рамките на лингвистичката секција се прифаќаат теми што се однесуваат на лингвистичките трудови на Конески за македонскиот јазик или се инспирирани од нив. Темите може да претставуваат: истражувања од сите области на јазикот (современ македонски јазик, историја и дијалектологија на македонскиот јазик, балканистика), кои се однесуваат на сите аспекти на неговото проучување (фонетика, фонологија, морфологија, синтакса, семантика, лексикологија, зборообразување, фразеологија, стилистика и др.), како и лингвистичка анализа на преводите и препевите на Конески од други јазици на македонски јазик.

2. Македонскиот јазик наспрема другите јазици

Во рамките на постојаната тема на Научната конференција *Македонскиот јазик наспрема другите јазици* се прифаќаат теми што претставуваат проучувања на содржини од различни области на македонскиот јазик (фонетика, фонологија, морфологија, синтакса, семантика, лексикологија, зборообразување, фразеологија, стилистика и др.), а се однесуваат на современиот македонски јазик или се од областа на историјата и дијалектологијата на јазикот. Темите може да се однесуваат само на македонскиот јазик или да претставуваат контрастивно истражување на македонскиот наспрема некој друг словенски или несловенски јазик.

Координатор: проф. д-р СТАНИСЛАВА-СТАША ТОФСКА

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура

Теми на секцијата Литература и култура

1. Уметничкиот и книжевно-научниот универзум на Блаже Конески

Блаже Конески е еден од клучните творци на првата генерација на македонски поети, чие поетско творештво е од огромното значење за сите фази во развојот на современата македонска книжевност. Неговата поетика на едноставност, непосредност, спонтаност е проникната од длабоки метафизички, рефлексивни и лирско-медитативни синтези на стварноста, поради што неговата поезија се доживува како уникатно книжевно-естетско и јазично искуство. Имајќи ги предвид актуелноста и перманентното влијание на творештвото на Конески во различните сфери во македонската книжевност, наука и култура, целта на конференцијата е презентирање на современи книжевно-теориски толкувања и пристапи кон уметничкото и научното дело на Конески од перспектива на хуманистичките науки и филозофските, социолошките и психолошките рецепции на поетското дело на Конески од аспект на општествените науки и уметности. Со оглед на комплексноста на книжевното и научното дело на Конески, во рамки на темата ќе се обидеме да ги истражиме следните проблемски подрачја:

- Поезијата на Конески
- Конески и расказот
- Есеистиката на Конески,
- Публицистиката на Конески
- Конески и книжевниот превод
- Конески и книжевната критика
- Конески и македонскиот фолклор
- Поп културата за Конески

2. Македонската литература и култура наспрема другите литератури и култури

Во рамките на оваа тема ќе се обидеме да ги согледаме современите книжевно-теориски, книжевно-историски и компаративни проучувања и рецепции на делата од македонската книжевна продукција во контекст на слични книжевно-естетски и поетички тенденции во јужнословенските и европските литератури, како и научните согледувања на интеркултурните и интермедијалните проникнувања, импулси и врски меѓу македонската култура и другите култури.

Координатор: проф. д-р ТРАЈЧЕ СТАМЕСКИ